

00 76

Leuven Centraal stelt werk gedetineerden tentoon

■ De expo *Verborgen talent* in Leuven Centraal stelt zo'n 180 werken van 23 kunstenaars-gedetineerden tentoon. Ze toont vooral woede-uitbarstingen in verf, dromerige afbeeldingen van open landschappen en naakte vrouwen of abstracte werken vol symbolen van twijfel en hoop.

'Ceci n'est pas une prison'

Het valt meteen op. De man op *De schreeuw* van Munch schreeuw zijn stille wanhoop uit in de centrale gevangenis van Leuven. Niet een, geen twee, maar drie leeu. Een leeuw met zoals bij Edvard Munch, nageschilderd door Albert Buma. Een andere leeuw dwaalt hij door de gangen van de gevangenis op *De schreeuw* niet zo van di zelfde Barrez. En op *Frans van Alex Dèno* kijkt hij je wel meten leeuw aan met zijn holle ogen.

De meer dan 180 werken van 23 gedetineerden zijn bijna stuk voor stuk uitingen van hun frustraties, verlangens en andere verwoede gevoelens. Het zijn woede-uitbarstingen in verf, dromerige afbeeldingen van open landschappen en naakte vrouwen of abstracte werken vol symbolen van twijfel en hoop.

De directeur van de gevangenis van Leuven meent dat de centrale gevangenis de beste is voor creatieve zielen", zegt de schilder van de geschilderde Biddy van de persvoorstelling. "En hij heeft gelijk." In deze gevangenis kunnen gedetineerden als ze willen naar televisie en radio luisteren. Samen met de gevangenisorganisatie Justitieel Welzijnswerk van OIV Regio Leuven en in het Buitenvoerbedienst voor maat schappelijke reintegratie om de tien jaar een ontmoeting van hun werk. "Hetzelfde belangrijk voor deze mensen dat ze constructief bezig kunnen zijn en dat zij en

In de centrale gevangenis worden gevangenen kunstenaars. De 23 gedetineerden die er dit weekend exposeren, begonnen bijna allemaal te schilderen in gevangenschap. Ze schilderen haat en verloren liefde, frustraties en verlangens, of gewoon een fleurig schildertje om hun cel mee op te vrolijken.

DOOR SOPHIE VANDEN BOSSCHE / FOTO JIMMY KEYS

de buitenwereld beseffen dat ze op die manier werken aan hun reintegratie in de maatschappij", zegt Vanessa Vannijvel van het Justitieel Welzijnswerk.

Haat

De werken van twee kunstenaars vallen op: de grillige, abstracte vormen in blauw en wit van Olivier Denoyelle en de bijna kinderlijk eenvoudige, maar sprekende werken van Alex Dèno. De doelen van Denoyelle komen dicht in de buurt van echte kunstwerken, die van Dèno zitten vol verhalen en verwijzingen naar andere schilders en de buitenwereld. "Ceci n'est pas une prison...", schrijft hij bijvoorbeeld op een doek met vrouwen in boerka.

De twee schilders hangen samen rond op de tentoonstelling. Blijft dat ze broers zijn, Dèno is een pseudoniem. Twee schildende broers in de gevangenis. Als de

Fransmannen spreken over hun werk hebben hun woorden een bittere onderton. "Dit doek verbeeldt de opwarming van het klimaat. Er zijn zoveel flagrante misstanden in de wereld, maar *tout le monde s'en fout*", zegt Olivier.

Zelf in de gevangenis, maar in hun werk verbeteren ze de wereld. "Dit gaat over ons land dat naar de knoppen is", wijst Alex op een van zijn schilderijen. Op het doek staan drie appartementenblokken uit de banlieues in lichtte blauw. *Liberté, égalité, fraternité* staat er op elk gebouw. Onderaan grijnst Sarkozy met duivels hoorns op zijn hoofd. "Je laatste *transcendental*", dikt Olivier, op de rand van het schilderij prijkt een Kärcher. Het moet er allemaal uit op hun doeken. "Als je in de gevangenis zit, zit je vol haat", zegt Alex. "Wij hebben nog een leven vol vrijheid gelend", zegt de gevangene nog, "maar tegenwoordig is alles verboden. Daarom ga ik naar Afrika als ik vrijkom. Daar is er

nog wel vrijheid." Van daar zijn portretten van Afrikaanse schones.

Zoals de meeste tentoongestelde kunstenaars begonnen de broers pas in de gevangenis te schilderen. Maar niet iedereen zocht pas artistieke vrijheid na dat hij werd opgesloten. "Ik maakte mijn eerste werk toen ik een jaar of zeven was", vertelt Ivo Verduyts. "Toen ik zeventien was, vloog ik voor acht jaar achter de tralies. Daar mocht ik niet schilderen. Terwijl ik tijd zat had. Absurd." Nu staat er een doos met bijna vijftig schilderijen in zijn cel. Hij schrijft ook. Vorig jaar lora zijn boek *De slang en luul* uit over het leven in een psychiatrische gevangenis.

Picasso aan de celmuur

Bij de dure woorden van de welzinswerkers - "persoonlijke groei", "gevoel van eigenwaard", "constructief aan reintegratie werken" - haalt hij zijn schouders eens op. "Je moet niet zaelen achter mijn schilderijen, hoor", zeg hij. "Louter decoratie. Ik maak wat ik mooi vind en hang het aan de muur van mijn cel." Zijn werken zijn strak en abstract in wit en zwart, grijs en rood. Twee schilderijen vallen uit de toon. "Je ziet wel dat ik ze in de stijl van Picasso heb gemaakt", zegt Ivo. "Zo lan ik Picasso bewonderen in mijn eigen cel."

Verborgen talent, dit weekend voor gedetineerden en personeel in Leuven Centraal, volgend weekend in het stadhuis van Leuven. Info: www.verborgentalent.be

Resolutie tegen reizen naar Polen

WILHELM • Uitgekend op de dag dat premier Verhofstadt naar Warschau trok om Lech Wałęsa en de tweelingbroers Kaszyński de hand te schudden, diende Vlaams Parlement Jan Roegiers (Sparta) een resolutie in waarin hij alvast de Vlaamse regering vraagt om niet meer naar het homofobische Polen af te reizen.

Roegiers voert vooral minister van Buitenland en Samenleving Geert Bourgeois (PVV) die in zijn beleidsbrief een trip naar Polen aankondigde. In zijn resolutie stelt hij dat de Vlaamse regering behoort te voorkomen op de opricht van het Europees Parlement. Het is de eerste keer dat de Vlaamse regering wordt verzocht om de situatie van de rechten en vrijheden van een dergelijke land te onderzoeken.

In zijn resolutie wordt ook vermeld dat de Vlaamse regering moet zorgen voor de

coalitie van de partij voor Recht en Rechtvaardigheid (MR), de Boerenpartij (Samobrona SRP) en de Liga voor Poolse gezinnen (LPR) aan democratische. Geen van die drie partijen schuwt homofobe uitspraken. Half maart suggereerde de Poolse onderwijzerminister Mirosław Orzechowski nog in een radio-interview dat homoseksuele en lesbische leraren maar beter ontsagen kunnen worden. Kort daarvoor had hij een wetontwerp in gediend dat homoseksuele propaganda in scholen verbodt. Twee weken later ging Ewa Sowańska, de Poolse ombudsvrouw voor kinderen, helemaal over de schreef toen ze een bezorgverheid dreef voor homoseksuele leraren, portretten van kinderen. Sowańska spreekt voor een soort zwart lijst met alle bezorgden die kinderen, kinderen met rugen uitbreiden van 1998.

BVBA 32

PROMOTIEVERKOOP STOFFEN & KLEDING VAN VORIGE COLLECTIES
VROUWEN & MANNEN

ANN DEMEULEMEESTER
DIRK SCHÖNBERGER
HAIDER ACKERMANN

ADRES: BVBA 32 - POPULIERENLAAN 34 - 2020 ANTWERPEN

WOENSDAG 18 EN DONDERDAG 19 APRIL
VAN 10.00 TOT 19.00 UUR
VRIJDAG 20 EN ZATERDAG 21 APRIL
VAN 10.00 TOT 13.00 UUR

Een nieuwe
exclusieve
keukenshop
opent zijn deuren
in Antwerpen ...

poggen®
pohl

OPENINGSWEEKEND
14 & 15 APRIL

WOONFASE KEUKENDESIGN
Cockenillkaai 12
2000 ANTWERPEN
T 03 216 3508
F 03 216 3509
info@woonfase.be
www.woonfase.be